

Samenwerking tussen boeren: het overwegen waard!

Bert Smit¹, Pieter van Reeuwijk², Pieter de Wolf² en Jan Buurma¹

Hoe kijkt u tegen samenwerking tussen boeren aan?

Ik ben tégen:

- Samenwerken is voor 'losers'
- Ik wil baas op eigen erf blijven
- Samenwerking = veel vergaderen en niet beslissen
- Samenwerking is het einde van het gezinsbedrijf

Veel akkerbouwers werken al jaren samen, zowel buiten ...

Ik ben vóór:

- Samenwerking is voor 'winners'
- Ik ben nu ondernemer op een veel groter bedrijf
- Samenwerking leidt tot betere beslissingen
- Samenwerking is de enige optie om mijn bedrijf voort te zetten
- Ik kan de zorg van het bedrijf nu delen
- Samen staan we veel sterker

... als binnen ...!

Onze boodschap voor samenwerkers:

- 1+1=3: sociaal, economisch en langetermijnperspectief, mits goed afgestemd en voorbereid;
- Er is ruimte voor verbreding van activiteiten: samen kun je meer gewassen, taken en rollen aan dan alleen;
- Er is ook ruimte voor:
  - Individuele specialisatie op sterke en favoriete taken of gewassen;
  - Onderlinge vervanging en meer vrije tijd;
  - Nieuwe ideeën, grotere schaa sprongen en beter onderbouwde keuzes.
- Kom vooruit met ketenpartijen: blijf een interessante partner;
- Laat je goed adviseren;
- Samenwerkers zijn interessante of lastige (?) gesprekspartners voor adviseurs en accountmanagers:
  - Taak- en rolverdeling binnen samenwerkingsverband;
  - Verbreding: meer gewassen of taken, klantgerichter;
  - Verdieping: integratie van ketenschakels op bedrijf.

Samenwerking geeft ongekende kansen voor sector en keten!

¹ LEI, onderdeel van Wageningen UR
Postbus 65, 8200 AB Lelystad
Tel: + 31 320 29 35 28
E-mail: bertb.smit@wur.nl
Internet: www.lei.wur.nl

² Praktijkonderzoek Plant & Omgeving, onderdeel van Wageningen UR
Postbus 430, 8200 AK Lelystad
Tel: + 31 320 29 16 46
E-mail: pieter.vanreeuwijk@wur.nl
Internet: www.ppo.wur.nl